

Porovnání odpadového hospodářství měst Benátky nad Jizerou a Lysá nad Labem

Zpracovatel:

Arnika – program Toxické látky a odpady
Dělnická 13, 170 00, Praha 7

Zpracovali:

RNDr. Jindřich Petrlík, tel.: 774 406 825 (GSM brána), e-mail: jindrich.petrlik@arnika.org
Ing. Milan Havel, tel.: 774 406 825 (GSM brána), e-mail: milan.havel@arnika.org,

Studie je realizována v rámci projektu "**Odpadové hospodářství obcí - příklady dobré praxe**", který byl podpořen Ministerstvem životního prostředí. Publikované informace nemusí vyjadřovat stanovisko dárce.

Ministerstvo životního prostředí

1. Základní charakteristika měst

1.1 Základní charakteristika města Benátky nad Jizerou

Město Benátky nad Jizerou mělo podle Českého statistického úřadu k 1. 1. 2015 evidováno 7415 trvale žijících obyvatel. Město se nachází v Středočeském kraji v okrese Mladá Boleslav. V roce 2011 bylo podle ČSÚ ve městě 2780 bytů, z toho 1401 v rodinných domech a 1352 v bytových domech. Podle údajů ČHMÚ bylo v roce 2015 v Benátkách 2822 bytů, z toho 967 bytů bylo vytápěno dálkově (B_DT), 993 bytů topilo plynem (B_ZP), 343 bytů topilo elektřinou (B_EL), 185 bytů topilo uhlím (B_UH), 96 bytů topilo dřevem (B_DR), 10 bytů topilo jiným palivem (B_KAP, B_PB) a u 200 bytů to nebylo zjištěno (B_OST). Z hlediska produkce odpadů nás zajímá spotřeba pevných paliv. Ta v roce 2015 byla následující: 788 tun hnědého tříděného uhlí (HUTR), 3 tuny černého uhlí (CUTR), 2 tuny koksu (KOKS) a 516 tun dřeva (DREV). Souhrnné údaje za roky 2013 až 2015 uvádíme v následujících tabulkách:

Tabulka 1: Způsob vytápění bytů v Benátkách nad Jizerou v letech 2013 až 2015

Rok	B_DT	B_ZP	B_EL	B_UH	B_DR	B_KAP	B_PB	B_OST	B_TC
2013	967	983	333	185	96	1	9	200	26
2014	967	987	337	185	96	1	9	200	27
2015	967	993	343	185	96	1	9	200	28

Tabulka 2: Spotřeba paliv (v tunách) na vytápění bytů v Benátkách nad Jizerou v letech 2013 až 2015

Rok	HUTR	CUTR	KOKS	DREV	KAP	PB	ZP
2013	905	22	2	586	2	8	1655
2014	751	2	3	481	1	7	1363
2015	788	3	2	516	1	7	1474

1.2 Základní charakteristika města Lysá nad Labem

Město Lysá nad Labem mělo podle Českého statistického úřadu k 1. 1. 2015 evidováno 9222 trvale žijících obyvatel. Město se nachází v Středočeském kraji v okrese Nymburk. Podle údajů ČHMÚ bylo v roce 2015 v Lysé 3556 bytů, z toho 668 bytů bylo vytápěno dálkově (B_DT), 1768 bytů topilo plynem (B_ZP), 538 bytů topilo elektřinou (B_EL), 138 bytů topilo uhlím (B_UH), 118 bytů topilo dřevem (B_DR), 14 bytů topilo jiným palivem (B_KAP, B_PB) a u 281 bytů to nebylo zjištěno (B_OST). Z hlediska produkce odpadů nás zajímá spotřeba pevných paliv. Ta v roce 2015 byla následující: 569 tun hnědého tříděného uhlí (HUTR), 3 tuny černého uhlí (CUTR), 1 tunu koksu (KOKS) a 624 tun dřeva (DREV). Souhrnné údaje za roky 2013 až 2015 uvádíme v následujících tabulkách:

Tabulka 3: Způsob vytápění bytů v Lysé nad Labem v letech 2013 až 2015

Rok	B_DT	B_ZP	B_EL	B_UH	B_DR	B_KAP	B_PB	B_OST	B_TC
2013	668	1718	529	137	115	2	12	280	26
2014	668	1741	534	138	117	2	12	280	28
2015	668	1768	538	138	118	2	12	281	31

Tabulka 4: Spotřeba paliv (v tunách) na vytápění bytů v Lysé nad Labem v letech 2013 až 2015

Rok	HUTR	CUTR	KOKS	DREV	KAP	PB	ZP
2013	655	16	2	696	3	13	2789
2014	544	1	2	578	3	10	2298
2015	569	3	1	624	3	11	2490

2. Nakládání s odpady

2.1 Systém nakládání s komunálními odpady v Benátkách nad Jizerou

Odpadové hospodářství města Benátky nad Jizerou se řídí obecně závaznou vyhláškou č. 4/2011¹. Výši místního poplatku, kterým domácnosti hradí náklady, stanovuje obecně závazná vyhláška č. 3/2013² a dodatek č. 1/2015³.

V Benátkách se do barevných kontejnerů na ulici třídí papír, plasty, sklo, nápojové kratony (36 separačních hnízd), textil, drobný elektroodpad a bioodpady (1195 nádob u rodinných domů, 11 nádob na sídlištích – údaj dle smlouvy z roku 2014). Svoz směsného odpadu a tříděných složek zajišťuje firma AVE CZ odpadové hospodářství (dále jen AVE CZ). Svoz tříděných složek probíhá u papíru a plastů obvykle 1x týdně (někdy i 2x týdně), sklo se vyváží 1x za měsíc. Směsný odpad se sváží obvykle 1x za týden. Svoz objemného odpadu, provoz sběrného dvora, úklid města a údržbu zeleně zajišťují Technické služby města Benátky nad Jizerou.

V tabulce 5 je uvedena produkce vybraných komunálních odpadů v letech 2013 až 2015. Údaje pochází ze zpravodaje města z dubna 2016. V tabulce je uvedena celková produkce odpadů a produkce odpadů vztažená na 1 obyvatele (počet obyvatel pochází od ČSÚ). Tabulka neobsahuje údaje o produkci, která nemá přímý vztah k obyvatelům města či se nejedná o komunální odpad. Tabulka také nezahrnuje jiné způsoby sběru, protože z dat, které byly k dispozici, není jasný původce (jde např. asi o 100 tun papíru, které v roce 2015 odebraly firmy VTOS a CIUR).

Tabulka 5: Produkce vybraných komunálního odpadu v Benátkách nad Jizerou v letech 2013 až 2015

Typ odpadu	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	(t)	(t)	(t)	(kg/ob)	(kg/ob)	(kg/ob)
papír	90,12	81,92	89,44	12,2	11,1	12,1
plasty	76,64	79,62	93,22	10,4	10,8	12,6
sklo	59,64	63,84	69,58	8,1	8,7	9,4
nápojové kartony	5,36	3,86	4,46	0,7	0,5	0,6
bioodpady	390,9	547	634,9	52,9	74,3	85,6
dřevo	28,06	37,42	56	3,8	5,1	7,6
směsný odpad	2276,44	2169	2191,12	307,8	294,7	295,5
uliční smetky	12,3	0,62	29,16	1,7	0,1	3,9
objemný odpad	235	197,78	257,08	31,8	26,9	34,7

Celkové náklady města na odpadové hospodářství v roce 2015 byly 7544908 Kč. Náklady na tříděný sběr papíru, plastu, skla a nápojových kartonů byly 1983345 Kč. Příjem od společnosti EKO-KOM byl 591240 Kč. Náklady na likvidaci směsného komunálního odpadu činily 4086589 Kč.

2.2 Systém nakládání s komunálními odpady v Lysé nad Labem

Odpadové hospodářství města Lysá nad Labem se řídí obecně závaznou vyhláškou č. 4/2015⁴. Výši místního poplatku, kterým domácnosti hradí náklady, stanovuje obecně závazná vyhláška č. 5/2015⁵.

¹ <http://www.benatky.cz/uploads/modules/file-category/210-4-2011-o-odpadech-schvalena.pdf>

² <http://www.benatky.cz/uploads/modules/file-category/316-ozv-3-2013.pdf>

³ <http://www.benatky.cz/uploads/modules/file-category/387-dodatek-1-2015-k-ozv-3-2013-benatky-nad-jizerou.pdf>

⁴ <https://mestolysa.cz/cz/samosprava/obecne-zavazne-vyhlasiky-a-narizeni-mesta/1508-obecne-zavazna-vyhlasika-mesta-lysa-nad-labem-c-4-2015?highlight=WyJ2eWhsXHUwMGUxXHUwMTYxa2EiLCJvZHBhZHZHkiXQ==>

⁵ <https://mestolysa.cz/cz/samosprava/obecne-zavazne-vyhlasiky-a-narizeni-mesta/1642-obecne-zavazna-vyhlasika-c-5-2015-o-mistnich-poplatcich-3?highlight=WyJ2eWhsXHUwMGUxXHUwMTYxa2EiLCJvZHBhZHZHkiXQ==>

V Lysé se do barevných kontejnerů na ulici třídí papír, plasty, sklo, nápojové kratony (35 separačních hnízd + sběrný dvůr), textil a drobný elektroodpad. Svoz těchto složek i směsného odpadu (nádoby o objemu 110, 120 a 240 litrů se sváží 1x za 14 dní, větší nádoby se sváží 1x za týden i častěji) zajišťuje firma FCC (dříve .A.S.A.). Firma také zajišťuje provoz sběrného dvoru, kam lze odevzdat kromě výše zmíněných odpadů též objemný odpad, bioodpady, objemnější elektroodpad, stavební odpady.

Na začátku roku 2015 byla oficiálně v Lysé do provozu uvedena komunitní kompostárna (max. roční kapacita 150 tun). Na konci roku 2015 byl v Lysé spuštěn doplňkový pytlový systém sběr papíru, PET lahví a ostatních plastů (pod názvem „Třídíme, sbíráme, šetříme“). Za každý vytříděný kilogram v tomto systému dostávají obyvatelé města slevu 2 Kč z místního poplatku za odpady. Pytle se sváží 1x za měsíc, je možné je odnést také na sběrný dvůr.

Tabulka 6: Produkce vybraných komunálního odpadu v Lysé nad Labem v letech 2013 až 2015

	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	(t)	(t)	(t)	(kg/ob)	(kg/ob)	(kg/ob)
papír	179,22	181,47	182,36	19,9	19,9	19,8
plasty	125,14	120,90	118,33	13,9	13,3	12,8
sklo	105,10	99,17	103,57	11,7	10,9	11,2
NK	7,33	4,58	4,75	0,8	0,5	0,5
oděvy	3,44	6,08	6,84	0,4	0,7	0,7
bio	23,30	152,46	2,80	2,6	16,7	0,3
SKO	1708,43	1715,99	1621,64	190,1	188,3	175,8
smetky	40,60	12,60	5,58	4,5	1,4	0,6
OO	639,10	587,64	600,30	71,1	64,5	65,1

Celkové náklady města na odpadové hospodářství v roce 2015 byly přibližně 9 miliónů Kč. Náklady na tříděný sběr papíru, plastu, skla a nápojových kartonů byly 1,912 miliónů Kč. Příjem od společnosti EKO-KOM byl přibližně 897950 Kč. Náklady na likvidaci směsného komunálního odpadu činily 3830 tisíc Kč⁶.

3. Závěry z porovnání údajů o odpadovém hospodářství měst Benátky nad Jizerou a Lysá nad Labem

a) V obou městech je topení tuhými palivy pouze doplňkové. Nejsou velké rozdíly ve spotřebě tuhých paliv. Vyšší produkci popelovin lze očekávat v Benátkách, nebude to ale výrazný rozdíl (do 10 kg/ob/rok).

b) Benátky mají výrazně vyšší produkci směsného komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele (v roce 2015 byl rozdíl kolem 120 kg). Vyšší produkce směsného odpadu ovlivňuje objem nádob a frekvence jejich svozu. V Lysé se popelnice od rodinných domů sváží 1x za 14 dní, v Benátkách 1x za týden. Objem nádob neumíme porovnat, víme ale, že v Benátkách je nadprůměrný (6,6 litrů na 1 osobu a den). Benátky mají vyšší produkci směsného odpadu i přes to, že mají zaveden plošný sběr bioodpadu. To znamená, že ve směsném odpadu končí kuchyňské odpady, jejichž sběr by vedl ke snížení produkce směsného odpadu. Vliv na vyšší produkci směsného odpadu má patrně i nedořešený systém nakládání se živnostenskými odpady.

c) Množství vytříděných papírů, plastů, skla a nápojových kartonů je v Lysé je vyšší asi o 10 kg. Lysá dosahuje i vyššího příjmu od EKO-KOMU. Přitom ale v Benátkách je větší hustota sběrné sítě (v obou městech je stejný počet kontejnerových hnízd). Náklady na tříděný sběr jsou v obou městech přibližně shodné (Lysá má tudíž nižší náklady v přepočtu na 1 obyvatele).

⁶ <https://mestolysa.cz/cz/mestsky-urad/povinne-zverejnovane-informace/zpravy-o-cinnosti-mestskeho-uradu/1803-zprava-o-cinnosti-mestskeho-uradu-a-mestske-police-lysa-nad-labem-za-rok-2015?highlight=WyJ6cHJhdmEiLCJlwiwY2lubm9zdGkiLCJ6cHJhdmEgbyIsInpwcmF2YSBvIGNpbm5vc3RpliwibyBjaW5ub3NOaSjd>

d) V Lysé je dvojnásobná produkce objemného odpadu. To je dáno jednak tím, že sběrný dvůr je velmi dobře vybaven, je dobře dostupný (otevřen je 6 dní v týdnu), oblíbený a vyhledávaný, jednak ovšem tím, že v Lysé dochází ke znehodnocování sběru bioodpadu sbíraných pomocí velkoobjemových kontejnerů nečistotami, takže musí tato surovina končit jako odpad na skládce.

